

สถาบันนิวัตวัชร

Nitivajra Institute

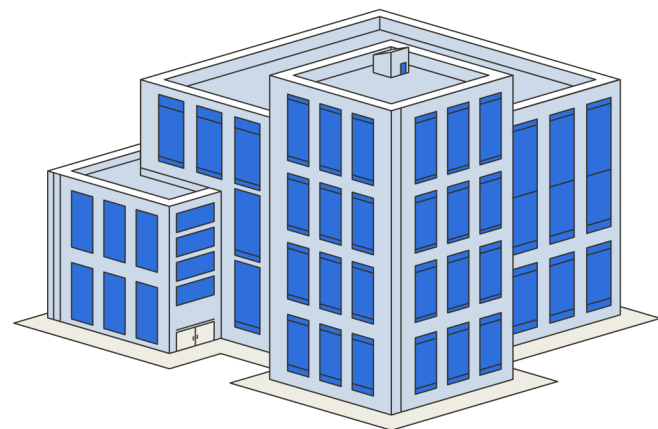
การบังคับคดีเพื่อชำระ ค่าปรับเป็นพินัย

ส่วนกลาง

สำนักงานการบังคับคดี

ภูมิภาค

สำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิ
และช่วยเหลือทางกฎหมายและ
การบังคับคดี

การดำเนินการบังคับคดีของพนักงานอัยการ

- **คดีแพ่ง**
- **คดีปกครอง**
- **คดีแพ่งเกี่ยวข้องกับคดีอาญา**
- **ยึดทรัพย์สินหรืออายัดสิทธิเรียกร้องในทรัพย์สินเพื่อใช้
ค่าปรับตามคำพิพากษา**
- **การบังคับคดีกรณีผิดสัญญาประกันต่อศาล**

การดำเนินการบังคับคดีของพนักงานอัยการ

- การสืบหาทรัพย์สินของผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครองแทนหน่วยงานของรัฐที่ออกคำสั่งให้ชำระเงิน**
- การบังคับคดีเอาแก่ทรัพย์สินอื่นของบุคคลซึ่งต้องชำระเงินแทนมูลค่าสิ่งที่ศาลสั่งริบหรือสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดิน
(สำนวนบังคับคดี ป.ป.ช)**

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการบังคับคดี

- พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ.2565
- ข้อบังคับประธานศาลฎีกาว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีความผิดทางพินัย พ.ศ.2566

- **ระเบียบสำนักงานอัยการ
สูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดี
ความผิดทางพินัยของ
พนักงานอัยการ พ.ศ.2566
(ข้อ 34)**

- **แนวปฏิบัติในการดำเนินคดี
ตามพระราชบัญญัติว่าด้วย
การปรับเป็นพินัย พ.ศ.
2565 (ข้อ 4.4)
(หนังสือเวียนที่ อส.007(พก)/ว306
ลงวันที่ 27 กันยายน 2566)**

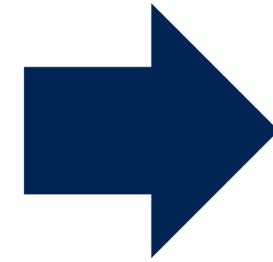
**ระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยว
กับการบังคับคดี พ.ศ.2563 มาบังคับใช้โดยอนุโลม**

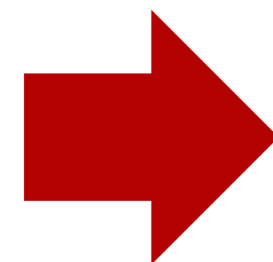
กระบวนการภายหลังกาศาลมีคำพิพากษา หรือคำสั่ง

**เมื่อศาลมีคำ
พิพากษาให้
ชำระค่าปรับ
เป็นพินัย**

**ให้ศาลออกคำสั่งบังคับให้ชำระค่าปรับเป็นพินัย
ภายในกำหนด 30 วันนับแต่วันทราบคำสั่งบังคับ
(ข้อบังคับศ.ฎีกา ฯ ข้อ 18 วรรค 3)**

**เมื่อมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้พนักงาน
อัยการมีหนังสือแจ้งผลคำพิพากษาหรือ
คำสั่งไปยังหน่วยงานของรัฐ
(แนวปฏิบัติอัยการ ฯ ข้อ 4.3)**

กรณีที่ไม่ชำระค่าปรับเป็นพินัยภายใน กำหนดระยะเวลาตามคำบังคับ

**ไม่ชำระค่าปรับทางพินัยภายใน
เวลาที่ศาลกำหนด**

ให้ศาลมีอำนาจออกหมายบังคับคดี

เพื่อ

ยึดทรัพย์สิน

อายัดสิทธิเรียกร้อง

ให้นำ ป.อ. มาตรา 29/1 ว.2-3
มาบังคับใช้แก่การบังคับคดี
ตามคำสั่งศาลโดยอนุโลม

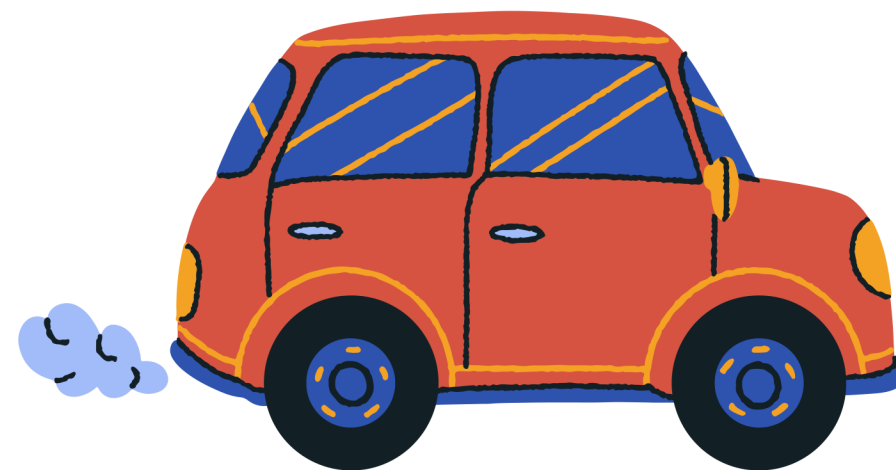
พระราชบัญญัติ
ว่าด้วยการปรับเป็นพินัย
พ.ศ. ๒๕๖๕

มาตรา ๓๐ ผู้ใดต้องคำพิพากษาให้ชำระค่าปรับเป็นพินัย ไม่ชำระค่าปรับภายในเวลาที่ศาลกำหนด ให้ศาลมีอำนาจออกหมายบังคับคดีเพื่อยึดทรัพย์สินหรืออายัดสิทธิเรียกร้องในทรัพย์สินของผู้นั้น เพื่อชำระค่าปรับเป็นพินัย

มาตรา ๓๑ ให้นำความในมาตรา ๒๙/๑ วรรคสองและวรรคสาม แห่งประมวลกฎหมายอาญา มาใช้บังคับแก่การบังคับคดีตามคำสั่งศาลตามมาตรา ๑๐ และมาตรา ๓๐ ด้วยโดยอนุโลม

ผู้มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการบังคับคดี

ผู้มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการบังคับคดี ปอ.29/1

1.เจ้าพนักงานศาลที่ได้รับการแต่งตั้ง

2. พนักงานอัยการ

3.เจ้าพนักงานบังคับคดี

มาตรา ๒๙/๑^{๒๒} ในกรณีที่ผู้ต้องโทษปรับไม่ชำระค่าปรับภายในกำหนดเวลาตาม
มาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง ให้ศาลมีอำนาจออกหมายบังคับคดีเพื่อยึดทรัพย์สินหรืออายัดสิทธิเรียกร้องใน
ทรัพย์สินของผู้นั้นเพื่อใช้ค่าปรับ

การบังคับคดีตามวรรคหนึ่งให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้
บังคับโดยอนุโลม โดยให้เจ้าพนักงานศาลที่ได้รับแต่งตั้งและพนักงานอัยการเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ใน
การดำเนินการบังคับคดีและให้เจ้าพนักงานบังคับคดีมีอำนาจหน้าที่ยึดทรัพย์สินหรืออายัดสิทธิ
เรียกร้องในทรัพย์สินของผู้ต้องโทษปรับและขายทอดตลาดตามที่ได้รับแจ้งจากศาลหรือพนักงาน
อัยการ ทั้งนี้ มิให้หน่วยงานของรัฐเรียกค่าฤชาธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายจากผู้ดำเนินการบังคับคดี

การตรวจสอบหาทรัพย์สินของผู้ต้องโทษปรับโดยพนักงานอัยการเพื่อการบังคับคดี
ตามวรรคสอง ให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในข้อบังคับของอัยการสูงสุด
บทบัญญัติมาตรานี้ไม่กระทบต่อการที่ศาลจะมีคำสั่งตามมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง

ระยะเวลาในการบังคับตามคำพิพากษา หรือคำสั่งของศาล

พระราชบัญญัติ
ว่าด้วยการปรับเป็นพินัย
พ.ศ. ๒๕๖๕

มาตรา ๑๒ เมื่อได้มีคำสั่งหรือคำพิพากษาอันเป็นที่สุดท้ายให้ผู้ใดชำระค่าปรับเป็นพินัย ถ้าผู้นั้น
มิได้ชำระหรือชำระค่าปรับเป็นพินัยแล้วแต่ยังไม่ครบถ้วน และเกินห้าปีนับแต่วันที่มิได้
คำพิพากษาดังกล่าว จะบังคับตามคำสั่งหรือคำพิพากษาต่อผู้นั้นมิได้

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช่บังคับแก่การขายทอดตลาดหรือจำหน่ายโดยวิธีอื่นซึ่งทรัพย์สินหรือ
สิทธิเรียกร้องที่ถูกยึดหรืออายัดไว้ในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง

พระราชบัญญัติ
ว่าด้วยการปรับเป็นพินัย
พ.ศ. ๒๕๖๕

มาตรา ๓๒ ห้ามมิให้ผู้ถูกรณาคำพิพากษาของศาลในปัญหาข้อเท็จจริงและจำนวนค่าปรับ
เป็นพินัย

ผู้กระทำความผิดทางพินัยมีสิทธิอุทธรณ์ปัญหาข้อกฎหมายตามเงื่อนไขที่กำหนดในข้อบังคับ
ที่ออกตามมาตรา ๒๘ เงื่อนไขดังกล่าวต้องคำนึงถึงความเป็นธรรมต่อผู้ถูกรณและสังคมโดยรวม
ในการรับภาระค่าใช้จ่ายประกอบกัน

คำพิพากษาของศาลชั้นอุทธรณ์ให้เป็นที่สุด

ข้อบังคับของประธานศาลฎีกา

ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีความผิดทางพินัย

พ.ศ. ๒๕๖๖

หมวด ๓

อุทธรณ์

ข้อ ๒๐ การอุทธรณ์ปัญหาข้อกฎหมาย ให้จำเลยที่ต้องคำพิพากษาว่ามีความผิดทางพินัย กระทำได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในหมวดนี้

ข้อ ๒๑ การยื่นอุทธรณ์ ให้ยื่นต่อศาลชั้นต้นที่มีคำพิพากษาคดีนั้นภายในกำหนดหนึ่งเดือน นับแต่วันที่ได้อ่านหรือถือว่าได้อ่านคำพิพากษา

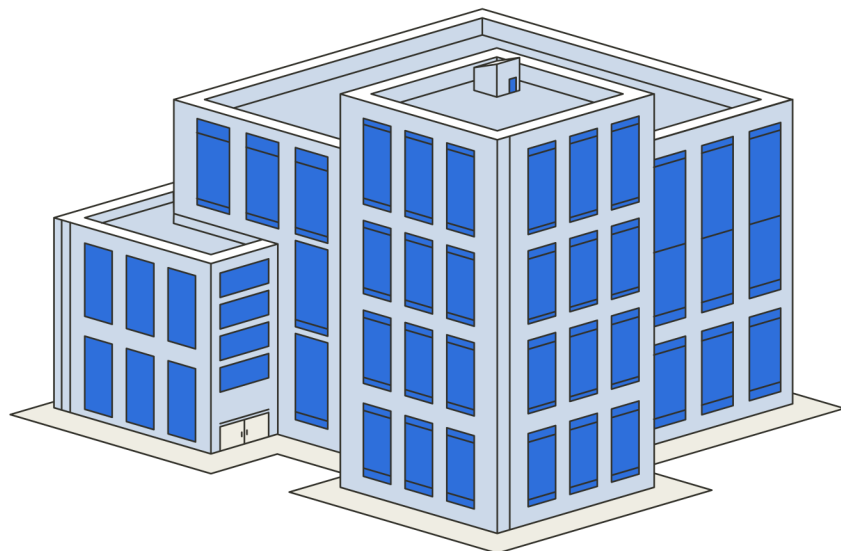
ในกรณีที่มีการขอขยายระยะเวลาการยื่นอุทธรณ์ ให้ศาลชั้นต้นมีอำนาจสั่งตามที่เห็นสมควร หากศาลชั้นต้นจะไม่อนุญาต ให้ส่งศาลชั้นอุทธรณ์พิจารณาสั่ง

ขั้นตอนและกระบวนการดำเนินการบังคับคดี

ส่วนกลาง

สำนักงานคดีต่างๆ

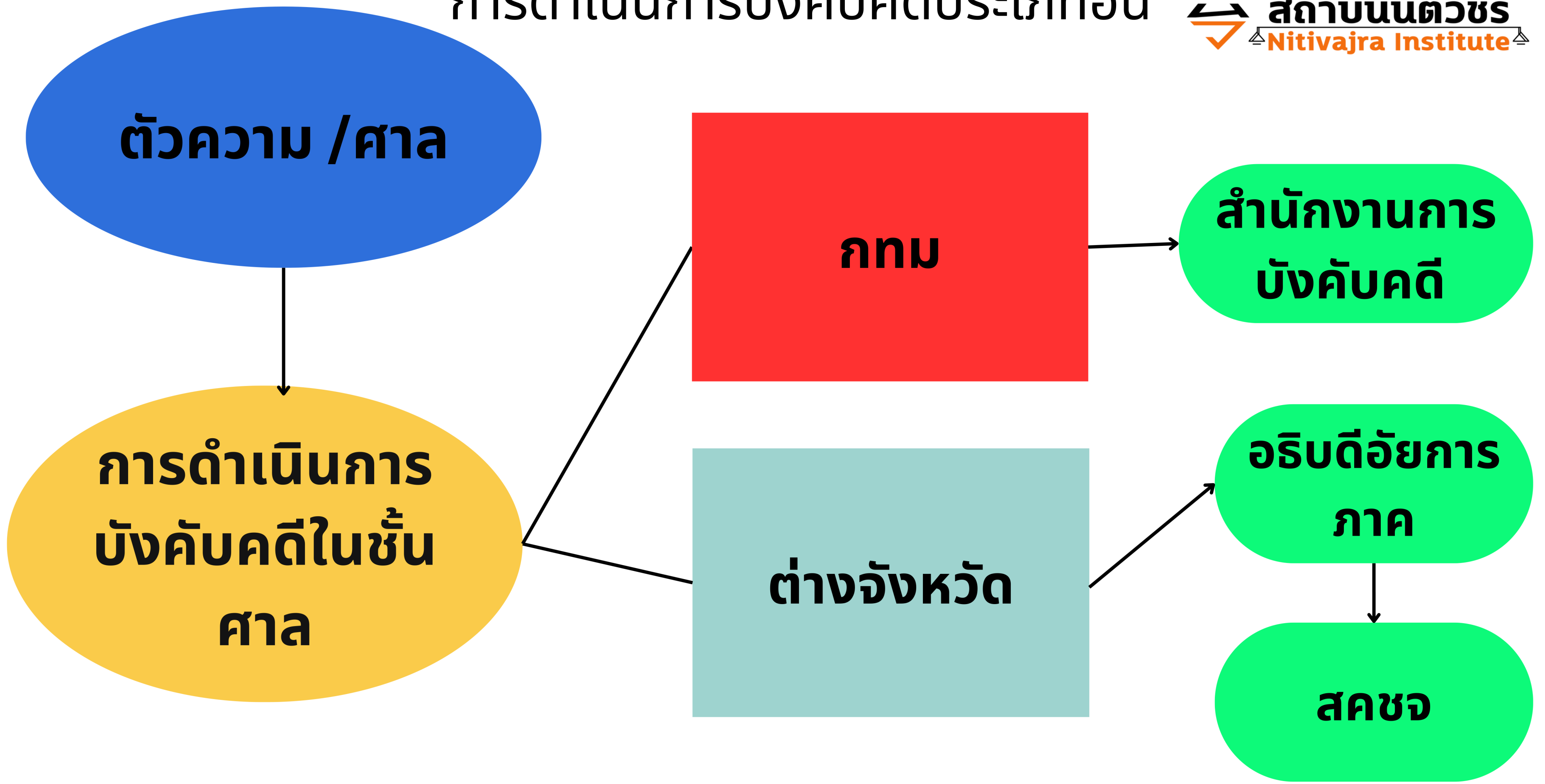
สำนักงานการบังคับคดี

ส่วนภูมิภาค

- สนง.อัยการจังหวัด
- สนง.อัยการคดีศาลแขวง
- สนง.อัยการคดีเยาวชนและครอบครัว
- สนง.อัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดี

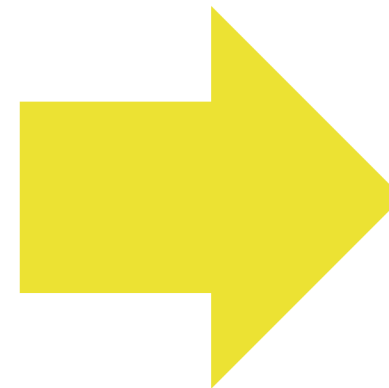
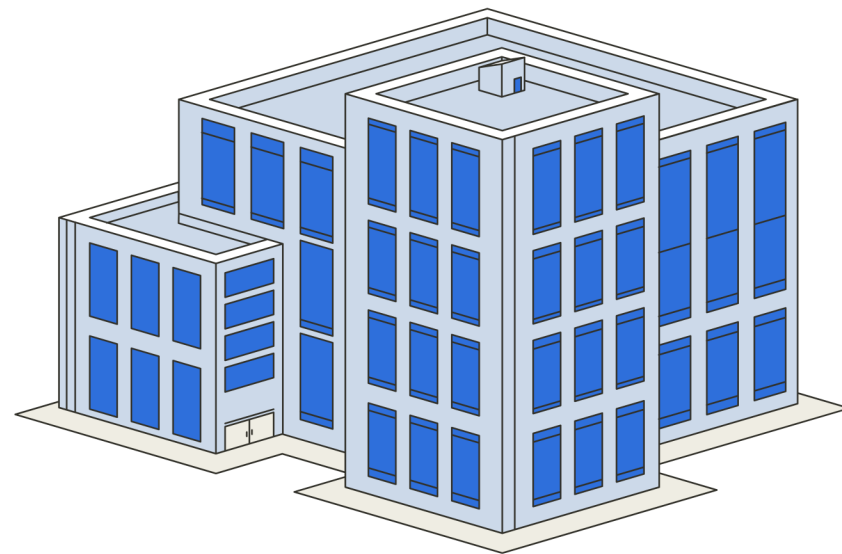
การดำเนินการบังคับคดีประเภทอื่น

การดำเนินงานบังคับคดีเพื่อให้ชำระค่าปรับเป็นพินัย

ส่วนกลาง

สำนักงานคดี

สำนักงานการบังคับคดี

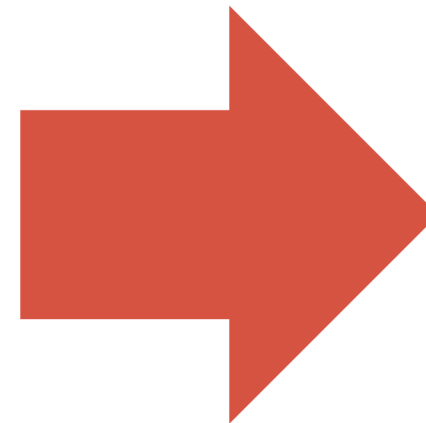

การดำเนินงานบังคับคดีเพื่อให้ชำระค่าปรับเป็นพินัย

ส่วนภูมิภาค

สำนักงานอัยการจังหวัด

สำนักงานอัยการคดีศาลแขวง

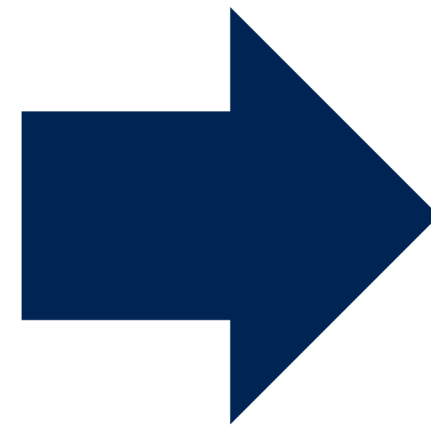
สำนักงานอัยการภาค

สำนักงานอัยการคดีเยาวชน
และครอบครัวจังหวัด

การดำเนินงานบังคับคดีเพื่อให้ชำระค่าปรับเป็นพินัย

ส่วนภูมิภาค

สำนักงานอัยการภาค

**สำนักงานอัยการ
คุ้มครองสิทธิและช่วย
เหลือทางกฎหมายและ
การบังคับคดีจังหวัด**

เอกสารที่ต้องจัดส่งเพื่อบังคับคดี

เอกสารที่สำนักงานคดีต้องจัดส่ง

- สำเนาหมายบังคับคดี
- สำเนาคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล
- สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน
- สำเนาทะเบียนบ้าน , ข้อมูลทะเบียนราษฎร
- สำเนาหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคล

แนวปฏิบัติในการดำเนินคดีตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. 2565
(ตามหนังสือเวียนสำนักงานอัยการสูงสุดที่ อส.007(พก)/ว306 ลงวันที่ 27 กันยายน 2566

๔.๔ การดำเนินการเกี่ยวกับการบังคับคดี

ในกรณีที่ศาลได้ออกหมายบังคับคดีและสำนักงานคดีที่มีอำนาจและหน้าที่ดำเนินคดีความผิดทางพินัยได้รับสำเนาหมายบังคับคดีแล้ว ไม่ว่าจะคดีนั้นจะเป็นคดีที่พนักงานอัยการหรือผู้อื่นเป็นโจทก์ยื่นฟ้องคดีต่อศาลหรือเป็นคดีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นผู้มีคำสั่งปรับเป็นพินัยโดยมิได้มีการยื่นฟ้องคดีต่อศาล ให้สำนักงานคดีดังกล่าวส่งสำเนาหมายบังคับคดีพร้อมสำเนาคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลและเอกสารในสำนวนคดีที่จำเป็นแก่การบังคับคดี เช่น สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน หรือสำเนาหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคลของจำเลยหรือผู้กระทำความผิดทางพินัย เป็นต้น ไปยังสำนักงานการบังคับคดีหรือสำนักงานอัยการภาคเพื่อดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ต่อไป

เมื่อสำนักงานการบังคับคดีหรือสำนักงานอัยการภาคได้รับเอกสารดังกล่าวจากศาลหรือจากสำนักงานคดีที่มีอำนาจและหน้าที่ดำเนินคดีความผิดทางพินัย ให้ดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ต่อไป โดยให้สำนักงานอัยการที่เกี่ยวข้อง พนักงานอัยการ และเจ้าหน้าที่ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป โดยให้ปฏิบัติตามระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับการบังคับคดีโดยอนุโลม

การลงสารบบรับจ่ายสำนวน

การลงรับสารบบและบัญชีจ่ายสำนวน

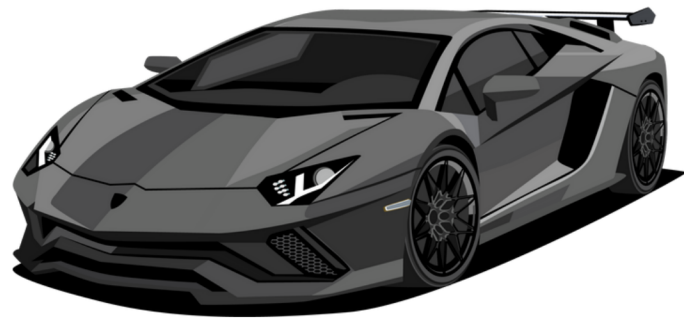
สำนักงานการบังคับคดี ได้แยกสารบบ ส.5 ก.ไว้ 9 ประเภท ได้แก่

- 1) สารบบบังคับคดีแพ่ง
- 2) สารบบบังคับคดีปกครอง
- 3) สารบบบังคับโทษปรับ
- 4) สารบบพิดสัญญาประกันต่อศาล
- 5) สารบบมาตรการบังคับทางปกครอง
- 6) สารบบบังคับคดีตามกฎหมายพิเศษ
- 7) สารบบตอบข้อหาเรือ
- 8) สารบบการดำเนินคดีทางศาล
- 9) สารบบบังคับโทษปรับยาเสพติด

**ปัจจุบันยังไม่มีแนวทางแยก
สารบบไว้ จึงรอสำนักงานการ
บังคับคดีวางแนวทางในการลง
สารบบต่อไป**

การตรวจสอบหลักทรัพย์สิน

(1) ตรวจสอบกับศาลที่ออกหมายบังคับคดีว่าจำเลยได้ชำระค่าปรับครบถ้วนแล้วหรือไม่

(2) มีหนังสือทวงถามจำเลยให้ชำระค่าปรับ

(3) ตรวจสอบทรัพย์สินของจำเลยว่ามีเพียงพอ หรือไม่

(4) เมื่อพบว่าจำเลยมีทรัพย์สินที่สามารถยึดมาใช้ค่าปรับได้ ให้เสนอความเห็นต่ออัยการพิเศษฝ่ายเพื่อมีหนังสือแจ้งเจ้าพนักงานบังคับคดี พร้อมส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เจ้าพนักงานบังคับคดียึดหรืออายัดสิทธิเรียกร้องในทรัพย์สินของผู้ต้องโทษปรับ และขายทอดตลาดเพื่อใช้ค่าปรับโดยเร็ว

**ระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุด ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับ
การบังคับคดี พ.ศ.2563 ข้อ 46**

การตรวจสอบสถานะของลูกหนี้ สามารถตรวจสอบได้ จากหน่วยงานใดได้บ้าง

การตรวจสอบสถานะของลูกหนี้ สามารถตรวจสอบได้จาก
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น

- สำนักทะเบียนกลาง
- กรมการปกครอง
- กระทรวงมหาดไทย
- สำนักบริการข้อมูลธุรกิจ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า
กระทรวงพาณิชย์
- กรมบังคับคดี

กรมที่ดินหรือสำนักงานที่ดิน
เพื่อตรวจสอบกรรมสิทธิ์และ
สิทธิครอบครอง

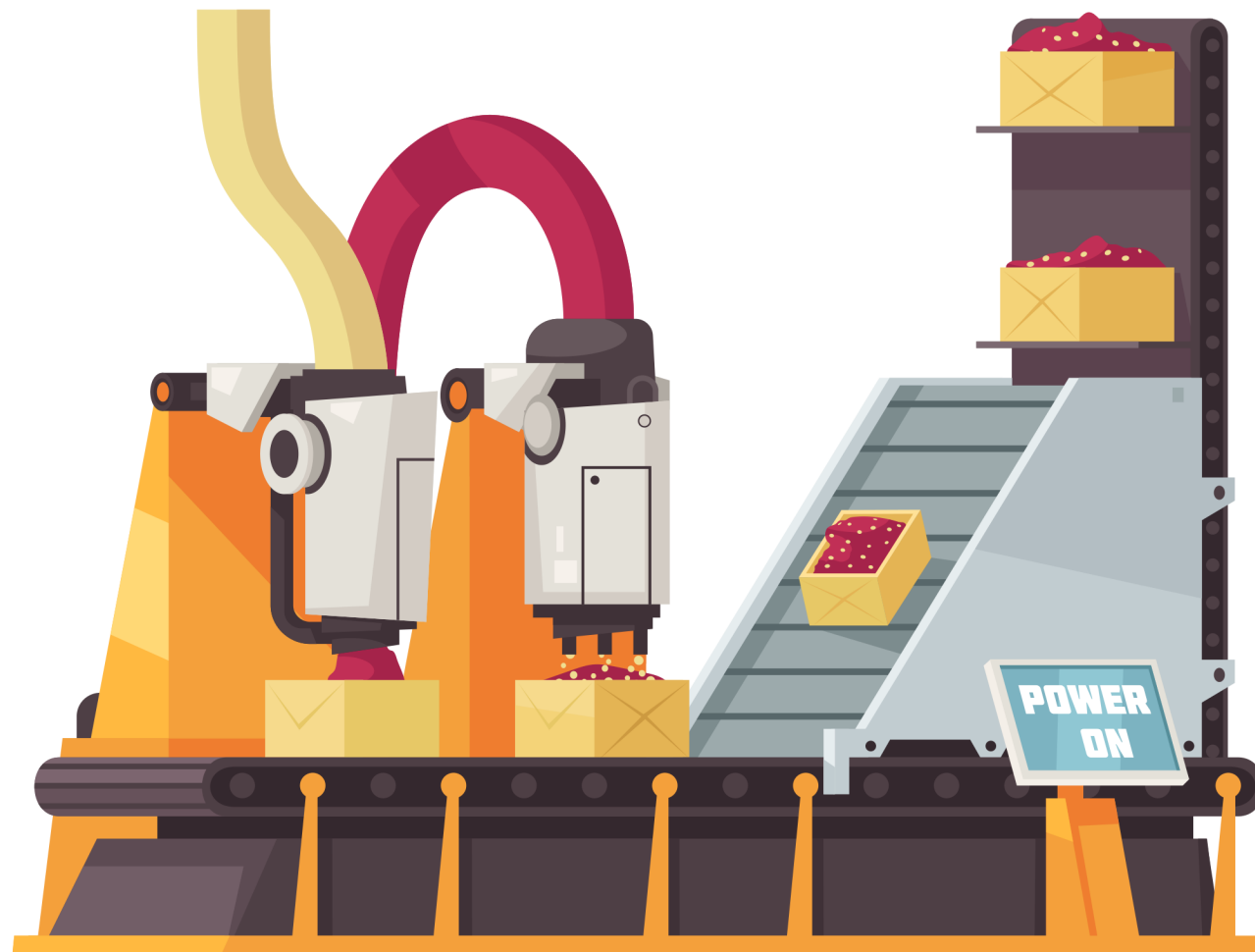
วิธีการตรวจสอบทรัพย์สินของลูกหนี้

- กรมธนารักษ์เพื่อตรวจสอบสิทธิการเช่า
- สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์หรือสำนักงานทรัพย์สินของหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อตรวจสอบสิทธิการเช่าและเงินประกันการเช่า

วิธีการตรวจสอบทรัพย์สินของลูกหนี้

กรมโรงงานอุตสาหกรรม
เพื่อตรวจสอบการจดทะเบียนเครื่องจักร เป็นต้น

วิธีการตรวจสอบทรัพย์สินของลูกหนี้ สถาบันนิติวัชร์ Nitivajra Institute

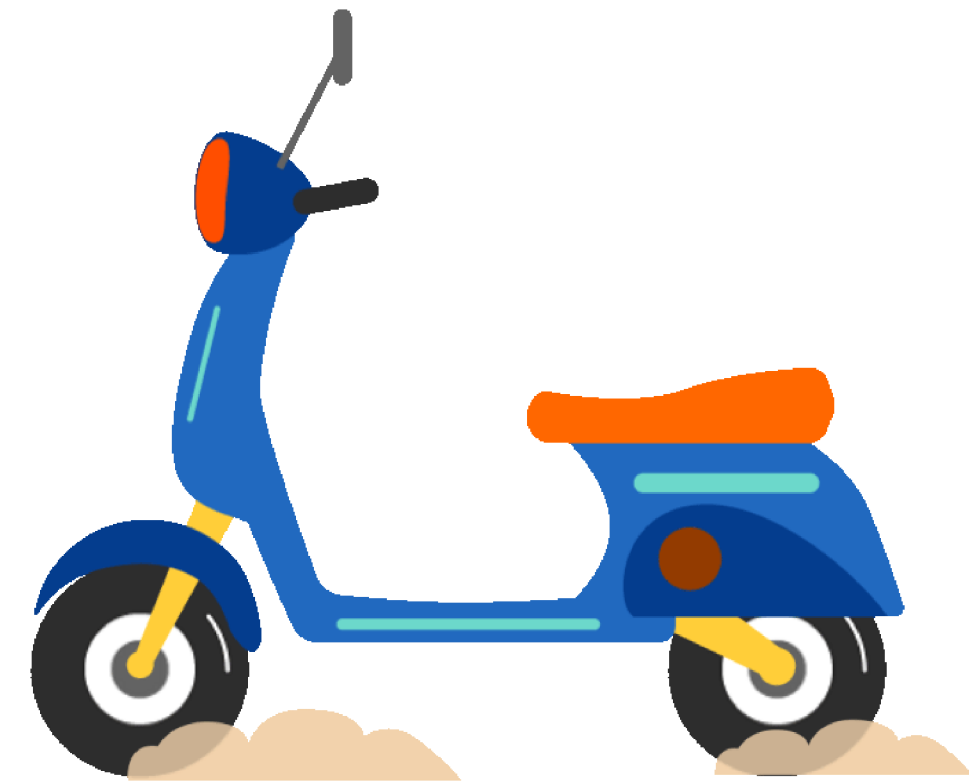
- กรมบังคับคดีเพื่อตรวจสอบการยึดอายัดทรัพย์สินของลูกหนี้หรือจำเลย โดยเจ้าหนี้ตามคำพิพากษารายอื่น และสถานะบุคคลล้มละลายหรือการฟื้นฟูกิจการ

วิธีการตรวจสอบทรัพย์สินของลูกหนี้

- กรมการขนส่งทางบกเพื่อตรวจสอบกรรมสิทธิ์ในรถยนต์และรถจักรยานยนต์ เป็นต้น

วิธีการตรวจสอบทรัพย์สินของลูกหนี้

- กรมเจ้าท่าเพื่อตรวจสอบกรรมสิทธิ์ในเรือ เป็นต้น

วิธีการตรวจสอบทรัพย์สินของลูกหนี้

- ธนาคารแห่งประเทศไทยเพื่อตรวจสอบตราสารหนี้ เป็นต้น
- ธนาคารพาณิชย์เพื่อตรวจสอบเงินฝากและการลงทุน เป็นต้น

วิธีการตรวจสอบทรัพย์สินของลูกหนี้

- ตลาดหลักทรัพย์เพื่อตรวจสอบการถือครองหลักทรัพย์

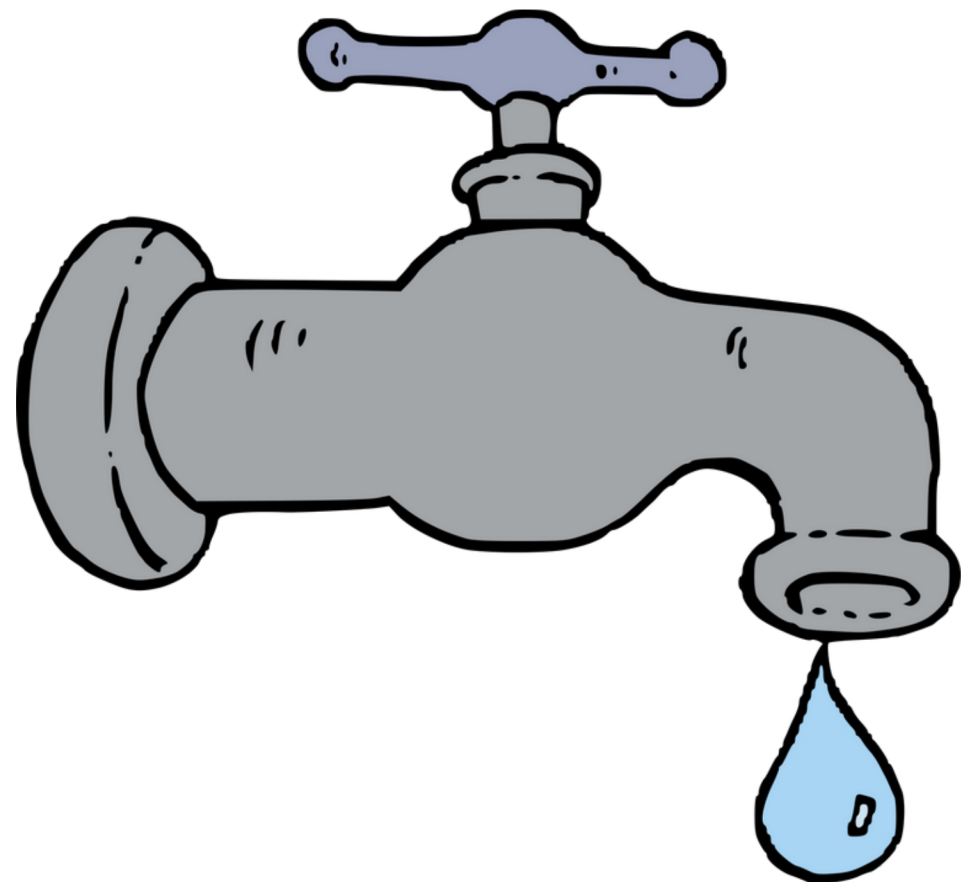
วิธีการตรวจสอบทรัพย์สินของลูกหนี้ สถาบันนิติวัชร์ Nitivajra Institute

- สำนักงานประกันสังคมเพื่อตรวจสอบรายได้ จำนวนเงินที่ลูกหนี้ส่งเข้ากองทุน เป็นต้น

วิธีการตรวจสอบทรัพย์สินของลูกหนี้

- หน่วยงานสาธารณสุขปกครอง ได้แก่ การไฟฟ้านครหลวง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค, การประปานครหลวง การประปาส่วนภูมิภาค เพื่อตรวจสอบเงินประกันการใช้สาธารณสุขปกครอง เป็นต้น

วิธีการตรวจสอบทรัพย์สินของลูกหนี้

- หน่วยงานอื่น ๆ เช่น องค์กรบริหารส่วนจังหวัด องค์กรบริหารส่วนตำบล เทศบาล และหน่วยงานของรัฐที่จัดซื้อจัดจ้างพัสดุ เพื่อตรวจสอบหลักประกันที่ผู้รับจ้างหรือผู้ขายซึ่งเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษาหรือจำเลยได้ยื่นไว้เป็นหลักประกันและค่างาน ค่าสินค้าค่างชำระตามสัญญาซื้อขาย หรือสัญญาจ้างเป็นต้น

การออกคำสั่งเรียกบุคคลของพนักงานอัยการ

หากบุคคลผู้ถูกคำสั่งเรียกของพนักงานอัยการ ไม่มาพบหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งและมีเหตุเชื่อว่าลูกหนี้หรือจำเลยมีทรัพย์สินที่ต้องถูกบังคับมากกว่าที่พนักงานอัยการทราบและบุคคลดังกล่าวอยู่ในฐานะที่จะให้ถ้อยคำอันเป็นประโยชน์ ให้ยื่นคำร้องต่อศาลที่ออกหมายบังคับคดี เพื่อขอให้ศาลออกหมายเรียกมาทำการไต่สวนเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้หรือจำเลยในกรณีที่มีการยื่นคำร้องต่อศาลที่ออกหมายบังคับคดี ทั้งนี้ ไม่ลบหลู่ความผิดอาญาของบุคคลในส่วนที่เกี่ยวกับการฝ่าฝืนคำสั่งของพนักงานอัยการ

ระเบียบสำนักพนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับ

การบังคับคดี พ.ศ. 2563 ข้อ 19, 20

การนำส่งเงินจากการบังคับคดี

พระราชบัญญัติ
ว่าด้วยการปรับเป็นพินัย
พ.ศ. ๒๕๖๕

มาตรา ๓๖ ค่าปรับเป็นพินัยให้นำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน เว้นแต่กฎหมายซึ่งบัญญัติ
ความผิดทางพินัยหรือกฎหมายอื่นจะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

สถาบันนิวัตวัชร

Nitivajra Institute

สถาบันนิทวัชร
Nitivajra Institute

NITIVAJRA E-learning